

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

LJUBLJANA,
KNAFLJEVA ULICA ŠTEV. 5
TELEFON 31-22 do 31-26

ROKOPISE SE NE VRAČAJO

IZHAJA VSAK DAN RAZEN
PONEDELJKA

SLOVENSKI POROČEVALEC

INSERATNI ODDELEK

LJUBLJANA,
SELENBURGOVA ULICA ŠT. 3

TELEFON 38-32, 38-33

POSTNI ČEKOVNI RAČUN
V LJUBLJANI ŠT. 11.739

OGLASI PO CENIKU

MESEČNA NAROCNINA
40 DIN

* G L A S I L O O S V O B O D I L N E F R O N T E S L O V E N I J E *

Praznik bolgarskega naroda

V nedeljo je vsa Bolgarija svečano praznovala svoj narodni praznik. Minilo je 68 let, odkar se je bolgarski narod rešil 500 letnega suženjstva pod turškim jarmom.

Petstoletna borba bolgarskega naroda je šla skozi različne obdobja in oblike. Iz hajdukovanja in četovanja po gozdovih se je naposled dvignil narod k množični vstaji.

Voditelji bolgarskega osvobodilnega gibanja so bili patrioti Rakovski, Karavelov, Lovski in Botev. Bolgarska vstaja 1876. leta se je široko razmahnila, vendar ne na vse bolgarsko ozemlje. Kruppovi topovi v sultanovi službi so jo dušili, nenečnost slovenskih narodov na Balkanu je slabila njeno silo. Bolgarom je prihitela na pomoč Rusija, ki je, ne štedeč truda in žrtev, pripomogla, kolikor se je v takratnih razmerah dalo, k osvoboditvi Bolgarije. Dne 22. decembra 1877. je bila osvobodena bolgarska prestolnica Sofija. Bolgarski narod je svobodnejši zadihal. Toda usojeno mu je bilo, da so se tuji polastili oblasti nad njim in so bolgarski narod še dvakrat pahnili v silno nesrečo. Ferdinand in Boris s svojimi pomagači sta bila orožje v rokah nemškega razbojniškega imperijalizma. Dne 9. septembra 1944. je bolgarski narod v splošni oboroženi vstaji dokončno obračunal z mučno preteklostjo in se iznebil tujskega jarma. Spet oprt na pomoč velikega ruskega naroda je bolgarski narod dokončno dosegel svojo svobodo in si utrl svojo pravo pot v bodočnost.

V poldrugem letu svobode so v Bolgariji Domovinske fronte nastale velike izpremembe. Ka-

ko velika je razlika med staro in novo Bolgarijo v odnošjih do drugih slovanskih narodov, se kaže v stikih, ki jih goji Bolgarija z bratskimi narodi. Ze s samim navdušenim sprejemom Rdeče vojske je bolgarski narod izkazal svoje prepričanje, da tudi njemu pripada mesto samo v bratski družini svobodoljubnih slovanskih narodov. Vsa zaveden bolgar spozna za življenjsko potrebo, da je njegova domovina čim tesneje povezana z narodi Sovjetske zveze in z narodi Jugoslavije. Georgij Dimitrov, ustanovitelj Domovinske fronte, je naglasil: Ni in ne more biti Bolgara, ki trezno misli in ljubi svojo domovino, a ne bi bil prepričan, da je iskreno prijateljstvo s Sovjetsko zvezo prav tako potrebno za razvoj Bolgarije, kolikor sta sonce in zrak potrebna slehernemu živemu bitju.

Nova Bolgarija čvrsto stopa v lepšo bodočnost. Majhna, toda mlada in za življenje sposobna Bolgarija, pravi Georgij Dimitrov, je po 9. septembru 1944 odprla nedrja bolgarskega naroda, podnetila njegovo delavnost, njegovo domoljubje, njegovo odločnost, da stopa naprej, samo naprej. Vsi slovanski narodi, še prav posebno pa narodi Titove Jugoslavije žele prepoznati Bolgariji kar največjih uspehov in sedanjosti in bodočnosti. To je posebej naglasil predsednik Prezidija ljudske skupščine Federativne ljudske republike Jugoslavije dr. Ivan Ribar, ki je za narodni praznik poslal Bolgarom v imenu vseh narodov Jugoslavije pristrčne čestitke in želje po napredku in blagostanju bolgarskega naroda.

Bolgarski narod je proslavil obletnico osvoboditve izpod turškega jarma

Sofija, 4. marca. Včeraj so po vsej Bolgariji proslavili 68 letnico osvoboditve Bolgarije izpod turškega jarma. Slovenci služijo božji v cerkvi Aleksandra Nevskega so prisostvovali regent Venelin Ganev, člani ministrskega sveta, namestnik predpovednika zavezniške nadzorstvene komisije generalni polkovnik Čerepanov, eksarš Stefan I., ameriški politični predstavnik v Bolgariji Maynard Burns, predstavnik britanske vojske misije v Bolgariji polkovnik Bayli, člani diplomatskega zbora, narodni poslanci, člani generalnega štaba in veliko število meščanov.

Po službi božji so regent Venelin Ganev, minister za vojsko Damjan Velčov ter generala Kruno Leksarski in Ferdinand Kozovski pregledali častno četo. Zatem se je razvila povorka k spomeniku Osvoboditve pred Narodnim soborjem, kjer je stari prostovoljec in heroj Šipke Krsto Popov položil dva velika venca ter imel krajši govor. Od tu so odšle vse uradne osebnosti ter generali v Narodno gledališče kjer je bila slovesna prireditev. Vsi navzoči so prisrčno in burno pozdravili prihod Georgija Dimitrova v ložo ministrskega predsednika. Meščanstvo je prav tako priredilo pristrčne ovacije stari prostovoljcem, ki so zasedli častna mesta.

Prvi je spregovoril predsednik Kimon Georgijev, ki je poudaril ogromne napore in žrtve bolgarskega naroda v borbi za osvoboditve, njegovo trpljenje v tej borbi ter podporo bratske ruskega naroda, s čegar pomočjo je bolgarski narod dobil svojo svobodo in neodvisnost.

Nato je izjavil, da se osvobodilna vloga Sovjetske zveze ne omejuje samo na bolgarski narod, ampak se razširja na vse slovanske narode, ki jim je herojska Rdeča armada pomagala k osvoboditvi.

Poudaril je, da je sloga in bratstvo slovanskih narodov s Sovjetsko zvezo na čelu močan činitelj evropskega miru in mirnega razvoja demokratičnih narodov.

Svoj govor je sklenil z vzkliki večnemu prijateljstvu med bolgarskim in sovjetskimi narodi, slovanski enotnosti, demokratični Bolgariji in Domovinski fronti.

Nato je v imenu Narodnega komiteja Domovinske fronte govoril predstavnik Centralnega komiteja bolgarske delavske socialdemokratske stranke.

Istočasno je bila na trgu pred Narodnim gledališčem veličastno zborovanje, ki sta, na njem govorila minister za kmetijstvo dr. Mihajlo Genovski in član Narodnega komiteja Domovinske fronte Dimitar Ganev. Prav tako sta poudarila zgodovinski pomen osvobodilne vloge bratskega ruskega naroda pred 68. leti, kakor tudi velike zasluge Rdeče ar-

made za osvoboditev bolgarskega naroda izpod fašistične suženosti.

Tega dne so bile po vsej deželi množične manifestacije in zborovanja. Udeleževali so se jih vse družbene in politične organizacije, ki so izkazale primerno čast bratskim ruskim vojakom, ki so padli v borbi za svobodo bolgarskega naroda, ter izrazile hvaležnost slavni Rdeči armadi ter njenemu genialnemu voditelju generalisimu Stalinu. Pri teh svečanostih so bili navzoči tudi predstavniki Rdeče armade.

Pozdrav generalisimu Stalinu

Z velikega zborovanja pred Narodnim gledališčem v Sofiji je bila poslana naslednja brzojavka generalisimu Stalinu:

»Z zborovanja 3. marca 1946. leta na pobudo sofijskega pokrajinskega in mestnega domovinsko-frontovskega komiteja v proslavo osvoboditve Bolgarije vam pošiljamo tople pozdrave in izražamo občudljivo hvaležnost velikemu bratskemu ruskiemu narodu za dvakratno osvoboditev — turškega suženjstva 1876. in nemškofašističnega suženjstva 1944. leta, ki jo je prinesel bolgarskemu

narodu za ceno stotisoč žrtev ruskih herojev. Vse bolgarsko ljudstvo, zbrano okrog borbene Domovinske fronte, je srečno, ker lahko gradi nerazrušljivo slovansko enotnost z velikim sovjetskim ljudstvom na čelu. Živel veliki bratski narod osvoboditelj in njegova nepremagljiva Rdeča armada! Živel genialni voditelj in vojskovodja generalisim Stalin! Živelo slovansko bratstvo in enotnost! Živeli svobodoljubni in demokratični narodi! Živela svobodna in neodvisna demokratična in srečna Bolgarija.

Maršal Tito predsedniku bolgarske vlade

Beograd, 8. marca. Predsednik ministrskega sveta maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito je poslal predsedniku bolgarske vlade Kimonu Georgijevu naslednjo brzojavko: »Prisrčno vam čestitam k narodnemu prazniku z najboljšimi željami za dobro in srečo bratskega bolgarskega naroda.«

Predsednik vlade Ljudske republike Hrvatske bolgarskemu poslaniku

Zagreb, Predsednik vlade Ljudske republike Hrvatske dr. Vladimir Bakarić je poslal G. P. Todorovu, pooblaščenemu ministru Bolgarije v Beogradu naslednjo brzojavko:

»Ob narodnem prazniku Bolgarije pošiljam bratske pozdrave vam in preko Vas svobodoljubnemu bolgarskemu narodu, ki praznuje veliki narodni praznik v uspešnem delu za utrditev ljudske demokracije in resnične neodvisnosti Bolgarije. Hrvatski narod, ki se je skupno z ostalimi bratskimi narodi Jugoslavije boril proti fašističnemu okupatorju ne samo za svojo narodno svobodo, ampak tudi za iskreno prijateljstvo in bratstvo med vsemi bratskimi narodi, predvsem pa z bratskim bolgarskim narodom, spremlja z veseljem in pozdravlja uspehe domovinsko-frontovske Bolgarije za utrditev ljudske demokracije in obnovu Bolgarije, ker vidi v teh uspehih in moči Domovinske fronte močno jamstvo za utrditev bratstva med narodi domovinsko-frontovske Bolgarije in Titove Jugoslavije. Naj živi domovinsko-frontovska Bolgarija! Naj živi bratstvo narodov Bolgarije in FLRJ!«

Čestitka Slovanskega komiteja Jugoslavije

Beograd, 4. marca. Slovanski komitej Jugoslavije je poslal Slovanskemu komiteju v Sofiji naslednjo brzojavko:

»Ob bolgarskem narodnem prazniku pošiljamo vam in preko Vas vsemu bolgarskemu narodu srčne čestitke in tople bratske pozdrave. Ko proslavlja 68. obletnico svojega narodnega osvoboditve, proslavlja bolgarski narod istočasno zmago demokratičnih sil v svoji deželi, zmago misli slovanske vzajemnosti, za katero so se borili njegovi najboljši sinovi. Narodi Jugoslavije, ki so s svojo osvobodilno borbo pod vodstvom maršala Tita dali dokaz o svoji ljubezni do svobode in slovanstva, spremljajo z globokimi simpatijami napore bratskega bolgarskega naroda v delu za obnovo dežele, za zgraditev demokratične oblasti in za uničenje poslednjih ostankov fašizma.

Naj živi bratski bolgarski narod! Naj živi bratstvo vseh slovanskih narodov! Naj živi velika Sovjetska zveza, močna zaslomba in zaščitnica slovanskih narodov!

Slovesna izročitev odlikovanj sovjetskim oficirjem in rdečearmejcem

Beograd, 2. marca. Predsednik Prezidija Ljudske skupščine FLRJ je izročil opolne odlikovanja 60 sovjetskim oficirjem in rdečearmejcem, ki jih je na predlog predsednika ministrskega sveta in vrhovnega komandanta maršala Jugoslavije Josipa Broza - Tita, odlikoval Prezidij Ljudske skupščine FLRJ.

Svečani izročitvi odlikovanj v zeleni dvorani Ljudske skupščine so prisostvovali odpravnik poslov sovjetskega veleposlanstva Kozovnikov, sekretarji veleposlanstva Saharov, Gligorijev in Rudinov, pomočnik sovjetske vojske misije generalmajor Lotocki, dopisnik TASS-a Morozov, podpredsednik Prezidija Ljudske skupščine FLRJ Marko Vujačić in Dimitar Vlahov, minister za pravosodje Srbije Miloš Carević in generalmajorji JA Branko Obradović, Veljko Kovačević, Vojislav Križanić, Djura Mirišević s skupino višjih oficirjev.

Razvrščenim oficirjem, podoficirjem in rdečearmejcem je sekretar Prezidija Mile Peruničić prebral ukaz predsednika Prezidija o odlikovanju oficirjev in rdečearmejcem, dr. Ivan Ribar pa je vsakemu posebej izročil odlikovanje.

Ko je dr. Ivan Ribar oficirjem in borcem Rdeče armade čestital k odlikovanju, je dejal:

»V imenu Prezidija Ljudske skupščine FLRJ sem vam izročil redove, ki ste jih za služili s svojim delom, s svojjo borbo v korist naših narodov

in v korist naše domovine. Kot zastopniki nepremagljive Rdeče armade v naši deželi ste napeli vse sile, da pomagate našim narodom in naši armadi. Vi ste do konca izvršili ne samo svoje dolžnosti, napravili ste več, izpolnili ste bratsko in tovariško dolžnost do narodov Jugoslavije.

Nikoli vam ne bo naša domovina pozabila te velike usluge, ki ste jo med našo domovinsko vojno in v času obnove naše dežele napravili našim narodom in naši domovini. Ta odlikovanja so malenkostno priznanje za vašo veliko in nepozabna dela v korist našemu ljudstvu in naši domovini.

V imenu odlikovanih se je predsednik Prezidija dr. Ribarju zahvalil podpolkovnik Rdeče armade Černov, ki je naglasil, da je bila s krvjo in žrtvami Rdeče ter Jugoslovanske armade izvojevana ne samo zmaga, ampak tudi bratstvo sovjetskih in jugoslovanskih narodov.

Rojstni dan T. G. Masaryka državni praznik Češkoslovaške

Praga, 4. marca. Na zasedanju časne Narodne skupščine 27. februarja so odobrili vladin predlog, naj se 7. marec, rojstni dan prvega predsednika češkoslovaške republike T. G. Masaryka, proglasi za državni praznik.

Sklepi mestne skupščine Slovansko-italijanske antifašistične unije v Trstu

Trst, 4. marca 1946. Pri večerajšnjih volitvah v mestni odbor in plenum SIAU za Trst je skupščina volivcev z odobravanjem sprejela naslednjo resolucijo, namenjeno maršalu Titu:

Mestna skupščina, zbrana, da izvoli mestni odbor SIAU-ja, vam pošilja tople pozdrave ter se vam zahvaljuje za vso oporo, dano tržaškemu ljudstvu za uresničitev njegovih želja, to je, da se Trst kot sedma federalna enota priključi k Ljudski federativni republiki Jugoslaviji.

Slično resolucijo so poslali tudi podpredsedniku vlade FLRJ Edvardu Kardelju.

Mednarodni komisiji za določanje meje med Jugoslavijo in Italijo je bila poslana naslednja resolucija:

Zbrani na mestni skupščini za izvolitev mestnega odbora SIAU pozdravljamo spoštovano komisijo v prepričanju, da bo vpoštevala, da se je prebivalstvo našega mesta v zadnjem času znatno zvišalo s ostanki jugoslovanskega in italijanskega fašizma.

ki ne morejo in ne smejo govoriti v imenu tukajšnjega prebivalstva, in da bo upoštevala poleg etnografskih in zemljepisnih razlogov tudi gospodarske, na osnovi katerih je Trst nedeljivo zvezan z jugoslovanskim zaledjem, ter željo celokupnega slovenskega in večine italijanskega prebivalstva mesta, ki želi priključenju mesta kot sedme federalne enote k FLRJ.

Slično brzojavko kakor mednarodni komisiji je mestna skupščina poslala tudi tajništvu konference namestnikov zunanjih ministrov v Londonu.

Resolucija zavezniški vojaški upravi v Trstu se glasi: Volivna skupščina, zbrana, da na podlagi svobodnih demokratičnih volitev s tajnim glasovanjem izvoli mestni odbor SIAU-ja, opozarja zavezniško vojaško upravo na dogodke zadnjih dni v našem mestu. Ljudje, ki so do večeraj podpirali fašizem in bili sovražniki vseh zaveznikov ter skupne zavezniške stvari, si prežeti z lažno ljubeznijo do do-

movine in sovinstičnim nacionalizmom se vedno upajo žaliti tržaško meščanstvo ter vsa demokratična načela s tem, da kvarijo in mažejo dvojezične napise, s čemer ne žalijo le slovenskega prebivalstva, ki je 25 let prenašalo v našem mestu najhujše nasilstvo, ampak tudi vse resnično demokratične tržaške, italijanske antifašiste. Posebej opozarjamo na atentat z dinamitom, ki so ga 2. t. m. ponotično izvršili v Trziču. Želja demokratičnega ljudstva je, naj zavezniška vojaška uprava takoj ukrene vse potrebne ukrepe.

S skupščine je bila poslana tudi protestna brzojavka ministru španske vlade Arlaju, v kateri mestni odbor SIAU-ja obsoja Francovo režim in smrtno obsodbe, ki jih je izrekel nad španskimi demokratičnimi borci.

Kot zadnja je bila sprejeta resolucija mestnemu Osvobodilnemu odboru za Trst, v kateri ga skupščina pozdravlja kot edinega zastopnika ljudske mestne oblasti, ki kljub vsem oviram vztrajno brani koristi ljudstva.

Kanaščani jugoslovanskega porekla zahtevajo

od kanadske vlade, naj podpre pravične jugoslovanske zahteve po priključitvi Julijske krajine

London, 4. marca. Odbor južnih Slovanov v Kanadi je poslal s svoje letne skupščine 16. in 17. februarja predsedniku kanadske vlade Macdonaldu Kingu povelje, v katerem zahtevajo od njega, naj podpre zahtevo po priključitvi Julijske krajine in Trsta k Jugoslaviji.

V povelju je rečeno, da je bila storjena Jugoslaviji po prvi svetovni vojni velika krivica, ker so Istru, slovensko Primorje, otoke Cres, Lošinj, Lastovo ter mesta Trst, Reko in Zadar prisodili Italiji. Druga velika krivica je bila storjena takrat,

ko so dali Koroško Avstriji. Jugoslavija je žrtvovala nad milijon 700.000 življenj v boju za svobodo vsega človeštva. Mir, ki bi prepričal združitev Slovanov, ki so pod Italijo, z njihovimi brati v Jugoslaviji, bi bil nepravilčen. Priključenju Julijske krajine k Jugoslaviji bi bila v skladu s potrebami in željami njenega prebivalstva, tudi večinoma Italijanov. Odbor južnih Slovanov v Kanadi izraža željo vseh Kanaščanov jugoslovanskega izvora in poudarja, da so te zahteve pravične.

Francosko ljudstvo ne bi moglo razumeti če bi ostala neuslišana volja ljudstva Trsta in Julijske krajine po priključitvi k jugoslovanski skupnosti

Pariz, 4. marca. Zadnje dni je francoski demokratični tisk obširno navajal v številnih in dokumentiranih člankih jugoslovanske zahteve glede Trsta in Julijske krajine. Listi poudarjajo, da temeljito jugoslovanske zahteve na načelih pravice in pravičnosti. V današnjih člankih obkrožajo spletkaste reakcije v Trstu pred prihodom mednarodne komisije za razmejitve. Poudarjajo, da je francosko ljudstvo z živo simpatijo in z globokim občudovanjem spremljalo dolga leta bojeve proti okupatorju herojsko borbo svojega zaveznika in prijatelja jugoslovanskega ljudstva. Francoska javnost je danes obveščena, za kaj gre. Danes so mu znane podrobnosti o vprašanju Trsta in Julijske krajine. Tu je razlog, da francoska javnost s simpatijami gleda na pravične jugoslovanske zahteve. Francoska javnost ne more razumeti, zakaj se mora danes po zavezniški zmagi tako zvesta zaveznica, kakor je Jugoslavija, boriti za lastne pokrajine. Francosko ljudstvo bi se manj razumelo, če bi volja ljudstva Trsta in Julijske krajine, vstevši tudi italijanske demokrate, po priključitvi k jugoslovanski skupnosti, ostala neuslišana. Francosko ljudstvo razume težavni položaj, v katerem so tisoči borcev za svobodo, junasko ljudstvo Julijske krajine in tržaško delavstvo. Francozi razumejo njihovo nepotrpežljivost, da bi bili končno priključenji k materini domovini Jugoslaviji. Francozi danes

poznajo krivice in breme vladavine, pod katero so bili Slovenci prisiljeni živeti nad 20 let. Francija je na začetki tudi sama in še predolgo imela priložnost v Alžaciji in Loreni spoznavati vse strahote nemškega jarma. Zato francoska javnost z največjo živimi simpatijami spremlja napore jugoslovanskih narodov, da bi imeli vsi njihovi sinovi pravico živeti v enotni skupnosti. Francosko ljudstvo, ki je prežeto z idejo pravičnosti in svobode, meni, da velja za vprašanje Trsta in Julijske krajine samo ena rešitev, ki lahko ohrani mir in načela, za katera so večkrat demokracije šle v vojno, in ta je, naj Trst in Julijska krajina pripadeta Jugoslaviji.

Sovjetska sindikalna organizacija na obisku v Celovcu

Dunaj, 4. marca. (Tass) Sovjetska sindikalna delegacija, ki se tuudi v Avstriji je obiskala Celovec. Sovjetsko delegacijo je pozdravil v občinski dvorani župan, nato je bilo množično zborovanje, na katerem je voditelj sovjetske sindikalne delegacije Bahovski govoril o življenju delovnega ljudstva v Sovjetski zvezi. Po zborovanju je sindikalna zveza za Koroško privedla sprejem v čast tovjetski sindikalni delegaciji. Sprejemu so prisostvovali zastopniki krajevnih oblasti, član občinskih organov in zastopniki britanskih zaledbenih oblasti.

Vseslovanski komitej maršalu Titu

Beograd, 4. marca. Vseslovanski komitej v Moskvi je poslal ob letnici ustanovitve Jugoslovanske armade maršalu Titu naslednjo čestitko:

»Vseslovanski komitej vam čestita k slovesni obletnici. Pred letom dni je iz herojske Narodne osvobodilne vojske in partizanskih odredov Jugoslavije, ki so se štiri leta požrtvovalno borili proti hitlerjevskim osvajačcem, nastala Jugoslovanska armada. Ta dan bo prešel v zgodovino narodov Jugoslavije kot ena najslavnijih strani njihove herojske borbe za neodvisnost in izgradnjo njihove nove demokracije države.

Naj živi mlada Jugoslovanska armada — čuvar miru in neodvisnosti jugoslovanskih narodov! Naj živi vođa in organizator, narodni heroj Jugoslavije maršal Josip Broz-Tito!

Maršal Tito sprejel belgijskega poslanika

Beograd, 5. marca. Maršal Jugoslavije Josip Broz Tito je 4. marca sprejel v navzočnosti pomočnika ministra za zunanje zadeve dr. Vladimira Velhebita izrednega poslanika Belgije v Jugoslaviji g. Georgesa Delaquaenea.

Švicarski poslanik pri dr. Ribarju

Beograd, 5. marca. Švicarski poslanik g. Edvard Zeilweger je 4. t. m. obiskal predsednika Prezidija Ljudske skupščine FLRJ dr. Ivana Ribarja in se z njim zadržal v razgovoru okrog pol ure.

Najdba odnešenih jugoslovanskih arhivov

Dunaj, 4. marca. Kakor poročajo dunajski listi, so ameriški vojniki našli v bližini Solnograda arhivski material jugoslovanske države in skupni teži 2500 kg. Arhiv so skrile nemške čete leta 1944. na umiku iz Jugoslavije. Dokumenti bodo predani jugoslovanski vladi. Na prošnjo jugoslovanske vlade je bil ves material kartografsko urejen. Arhiv je velike važnosti.

VARČUJTE Z DRŽAVNO, LJUDSKO LASTNINO!

Slavolok pred Kojским v Brdih

Za strokovne nadaljevalne šole smo založili:

3,1 Knjižica za učence (Kontrolna knjižica) — 3,2 Razrednica — 3,3 Glavna vpisnica — 3,4 Popisni list za učence — 3,5 Spričevalo o dovršitvi razreda — 3,6 Odhodno spričevalo — 3,7 in 3,8 Dopisnica - opomin.

Blagajniški dnevnik v listih za šolsko uporabo.

Za upraviteljstva: Opravilni zapiski, Blagajniški dnevniki, Inventarne knjige, Poštno oddajne in denarne knjige — vezano po 20, 50 in 100 pol, kakor tudi nevezane v polah.

Državna založba Slovenije v Ljubljani, Slomškova 12

Telefon: 26-68 in 26-69

Mali oglasi

JAVNA BORZA DELA LJUBLJANA — DELAVSKI DOM

Ima na razpolago sledeča prosta mesta: Pri obnovi naše žilavorene nam je nujno potrebni 4 hišpacil, ki imajo veselje do kmetijskega dela in živali. Naši obrtniki potrebujejo za razna dela sledeče delovne moči: 1 samostojnega orodjarja, 2 avtomehanike. Za napravo opreme potrebujemo 5 poštvenih mizarjev. Tovarna kovin Slovenska Bistrica potrebuje 3 strojne tehničke in 2 elektromehanike. Telefonska sekcija Ljubljana II. išče diplomiranega elektrotehnička.

Službo iščejo

ŠOFER I. in III. skupine išče službo. Naslov v Javni borzi dela. 4870-1

Službo dobe

SLUŽBO ŠPORTNEGA GOSPODARJA nudi FD Borec. Plača in delo po dogovoru. Naslov: Ivan Vrhovc, Poljanska c. 60. Informacije od 12.—2. 4798-2

Zastavek

ZAGANJE DRV vsako količino, opravljam na poklic po odobreni cenl. Naročilo poslati na Kolodvorsko 33, pri »Starem Tlšterju«. 4750-4

Prodajam

DIATONICNO HARMONIKO, petvrstno, krasno, predvojno, z originalnimi helikonskimi bas, primerno za godca, prodajam. Naslov v oglasnem oddelku »Slov. poročevalca«. 4869-5

PREJŠNJI OFICIRSKI PLAŠČ, kamgarn, deloma razparan, prodajam. Naslov v ogl. oddelku »Slov. poroč.«. 4828-5

Kupim

ANTIKVARIAT IN KNJIGARNA Cankarjeve založbe, Miklošičeva c.16 (Kleinmayer & Bamberg), kupuje leposlovne in znanstvene knjige v vseh jezikih. Telefon 31-33. 3804-4

SREČKE

RAZREDNE LOTERIJE kupujte pri GLAVNI KOLEKTURI ZAKLAD FRANC JAMNIK

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 14 Zrebanje II. razreda 7. marca 1946. Srečke poslone po pošti, morajo biti plačane še pred zrebanjem.

VILE ZA BEŽIGRADOM, na vzhodni strani, na Mirju, visokoprtilčno hišo v šiški in v Kranju ter več parcel za vinski in strnjeni sistem v Ljubljani prodajam. Realiteta pisarna Andrej Zajec, Tavčarjeva ulica 10. 4604-8

V najem

KDO BI DAL proti dobremu mesečnemu plačilu pianino v najem, naj javi svoj naslov na ogl. odd. »Slov. poroč.« pod »Veselo do glasbe«. 4811-9

Razno

IZGUBIL SEM KOVČEK z rjavimi hlačami, 1 parom čevljev in drugimi malimi potrebčinami, pred Višnjo goro in Sušico. Najditelja prosim, da ga odda proti nagradi Dolencu, Tržaška cesta št. 19/1. 4858-14

Poizvedbe

ZRAČNO STISKALKO sem našel na Tržaški cesti. Dobil se pri Strekelj Franc Gerblčeva št. 44. -15

IV. ZVEZEK RUSKEGA TEČAJA

je izšel. Vsi naročniki izven Ljubljane, ki so že plačali naročnino, ga bodo prejeli te dni po pošti. Zamudnike prosimo, da naročnino za prvi, drugi in tretji obrok poravnajo takoj, da ga moremo tudi njim poslati. — Ljubljanski naročniki pa ga lahko dvignejo osebno v upravi »Slovenskega poročevalca«.

ROMANA

Pokopana je bila 26. februarja 1946 v Trstu. Naj v miru počiva! Ljubljana 4. marca 1946.

Zalujoče družine: Amon, Pintar, Bleiweis, Tominec in Podlesnik

Zahvala

Vsem, ki so spremili našega dobrega, nad vse ljubljenega moža, očeta, starega očeta, brata, strica, tasta JANEZA KAPUSA kov. mojstra na njegovi zadnji poti, se iskreno zahvaljujemo, kakor vsem, ki so z nami sočustvovali. Posebno se zahvaljujemo za ganljive besede tov. Jezerniku in tov. Viktorju Pogačarju. Bled 5. marca 1946.

ZALUJOČI

Mrtev je predal povelje

Ob prihodu v brigado je postal mladi Skubec kurir pri štabu bataljona. Bil je vesten in zanesljiv in tovariši so mu rekli Skubček. Kmalu je napredoval za kurirja pri štabu brigade. Mnogo je prehodil, nikdar ni bil utrujen kot pač vsi kurirji.

Bataljon je bil obkoljen in ga je bilo treba obvestiti. Tisto noč sta odšla še dva kurirja na pot s poveljem, naj se bataljon prebije na nove položaje. Oba sta se vrnila brez uspeha. V štabu so postajali nervozni. Komandant je nestrpno gledal na uro. Pomikala se je že proti štirim. Kdor je bil vojak in še komandant povrh, pozna ta občutek, ko se kazalci neizprosno pomikajo naprej, ko se približuje trenutek odločitve in ti sedi v štabu brez moči. Zveze so pretrgane. In če veš, da je v nevarnosti cela enota, da je samo od enega pisma odvisno sto in še več

Pozor! Pohitite z naročili na debelo in na drobno pri tvrdki „Tara“ Zaloge čokolade, bonbonov, mlečnih in sadnih karamel ter raznih drugih slaščic. Naročila na naslov: tovarna „TARA“ Blagoje Andrejevič BEOGRAD Zahumska ul. št. 61. telefon 43098

ZA CRNU I BIJELU KAVU Zamjenica kave „MAJA“ Zahtevajte pousod! IZGUBIL SEM KOVČEK z rjavimi hlačami, 1 parom čevljev in drugimi malimi potrebčinami, pred Višnjo goro in Sušico. Najditelja prosim, da ga odda proti nagradi Dolencu, Tržaška cesta št. 19/1. 4858-14

Po dolgi mučni bolezni je danes preminul naš nad vse ljubljeni mož, očka, dedek, tast, brat in stric MATIJA GROŠIČAR ključavničarski mojster Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek 7. t. m. ob 5. uri z Žal. kapele sv. Janeza, k Sv. Križu. Ljubljana, Hrastnik, Celje 5. marca 1946. Globoko užaloščena družina GROŠIČAR, in ostalo sorodstvo

Zapustil nas je naš nad vse ljubljeni mož, sin, brat in nečak FRANC PALME inž. ekon. Pokopali smo ga dne 1. marca 1946. Prosimo tihega sožalja. Ljubljana 5. marca 1946. Sonja roj. Mikuletič, ženka in rodbina Palmetova

V globoki žalosti naznanjam vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, da nam je okrutna usoda po kratki in težki bolezni v starosti 66 let ugrabila našo nenadomestljivo in nad vse ljubljeno in dobro mamo in staro mamo MARIJO MORANDINI ROJ. KOVAČIČ vdovo žel. vpokojenca Pogreb se je izvršil 1. marca 1946, na pokopališču v Sevnici. — Obenem izrekamo najsrčnejšo zahvalo vsem, ki so z nami sočustvovali in našo drago pokojnico v tako polnem številu spremili na zadnji poti. Sevnica ob Savi 4. marca 1946. Zalujoče: Pavla por. Vogrin, Marija, Julija, Franjo, Jože, Pepica por. Zibret, Fanika por. Pogarčič, Vera, otroci; Ivan Vogrin, Rudolf Zibret in Tone Pogarčič, zeti; Fanika in Milka, snahi; vnuki in vnukinje in ostalo sorodstvo.

pe. Nemški topovi in minometi so zasipavali z izstrelki vsak meter grebena, na katerem je imel položaj tretji bataljon. Vrste naših borcev so se vedno bolj redčile, toda položaja niso zapustile. Murtizanović je ležal prižet k tlom, da bi bil čim bolj zavarovan pred granatami in minami. Od časa od časa, kadar se je pred njim pojavila glava divjega Freda, je dobro merjeni strel iz italijanke prevrnil napadalca. Takrat se je Murtizanović nasmehljal. Skozi vrsto belih zob je dejal: »Za Makedoniju.« Tik za njim je usekala mina. Mitraljezec, ki je ležal poleg njega, je omahnil. Drobec mu je presekal glavo. Tudi Murtizanovića je zaskledelo v rami, pa ni imel časa misliti na to. Sovražnik je začutil, da je naš mitraljezec utihnil in nekaj švabov se je pognalo v naskok proti Murtizanoviću. »Ne, bogami, nečete!« Skočil je k padlemu mitraljezcu, zgrabil njegovo strojnico in istočasno spustil v napadalec rafal.

Prvi so popadali, drugi, ki so bili bolj zadaj, so se potuhlili k tlom. Sovražnikovi juriši se se ponavljali. Trdoglavi friči so se zaganjali, Murtizanović pa jih je kosil. Toda vragov je bilo vedno več. Mine so besno sekale na naše položaje. Mnogo naših je padlo, Murtizanović in še nekateri so z eno samo strojnico zadrževali sovražnika. Toda namestnik politkomisarja se je smehljaj. Kdo mu more vzeti njegovo radost, ko se bori za Makedonijo? Kdo? Morda trdoglavi šva bi iz divizije »Hermann Göring«? Sovražnikova mina mu je skušala iztrgati smeh iz močnih počrnelih ustnic. Raztrgala mu je prsa. Pa kakor v zasmeh, kakor, da je samo malo opraskan ni izpustil iz rok mitraljeza. Streljal je, izpraznjeval okvir za okvirjem, z nasmehom, ki pa je že izražal silno bolečino. Iz raztrganih prsi mu je prihajal slaboten glas: »Za Makedoniju!«

Municije mu je zmanjkovalo, slabel je. Toda še je zbral toliko moči, da je izstrelil naboje iz svoje pištole. Ni se mogel več dvigniti, le oči še vedno žive, so iskale okoli sebe predmet, ki bi ga lahko še pognal proti sovragu. Našle so. Pod mrtvim mitraljezcem je zagledal dve bombi. S težavo je stegnil roke in zgrabil jih je. Komandir, ki se je prebil do njega, da bi ga rešil, je videl le poslednji njegov nasmeh, poslednji jasen pogled, poslednji drget mišic na rokah, ko je zagnal proti bližnjemu švabu bombo. Roko v zadnjem zamahu je presekal rafal iz brzostrelke; omahnila je. Le z očmi je umirajoči Murtizanović dopovedal komandirju, naj ga posluša. Nagnil je uho k njegovim ustam in slišal je zadnje besede: »Drugovi, napred u borbu, za Makedoniju, za Sloveniju!« Borbe IX. brigade pri Brodu na Kupi oktobra 1943.

življenj, tedaj se nekaj v tebi pretrga in zmožen si storiš velike reči. Skubček je dremal v kotu na slami. Dosti ni spal. Luč ga je neprestano ščegetala po obrazu. Kadar je kdo vstopil, se je zbudil in spet zadremal. Ko se je vrnil drugi kurir, se je takoj dvignil, otresel slamo s hlače in se takoj opravil. »Tovariš komandant, grem jaz.« Dali so mu pismo, ki je celo noč romalo iz roke v roki, in stopil je v noč. Na nebu so pričele ugašati prve zvezde. Na Gorjanec, čisto na vrhu, so se gozdovi že vijoličasto pobarvali. V globeli so mežikale luči iz Novega mesta. Pot je zavila v gozd. »Tu nekje morajo biti zasede«, je pomislil in pričel hoditi po prstih. Večkrat je prisluhnil. Nič. »Naprej, k bataljonu.« Nenadoma je razločno začutil stopinje in šepetanje. »Bataljon. Stražarji se pomenkujejo.« Pripravil je brzostrelko in napravljal še neke korake. »Stoi. Kdo ie?« se je

razpršil njegov glas med bukvami. »Partizani.« »Znaki?« Dobil je pravičen odgovor. Srce mu je zajelo. Pomislil je na komandanta, ki najbrže prav ta trenutek zopet gleda na uro in zaupa vanj. Morda je pravkar rekel komisarju: »Skubček se bo prebil.« Tedaj počijo strelji in sence se začenejo proti njemu. »Znalce imajo, hudiči«, in spustil je rafal. Potem se je zagnal med nje, jih odrinil in stekel proti bataljonu. Najprej ga je zaskledlo v nogi. Tekel je dalje. Nato še v prsih. V bataljonu so čuli streljanje. V minuti so bili vsi pokoncu in nared. Ko so se udarili s švabobranci in jih pognali v beg, so se prvi žarki vsuli čez Gorjanec in obsijali Skubčka, ki je ležal v praproti. Poleg njega je ležalo okrvavljeno pismo. Komandant bataljona ga je prebral in takoj odredil premik po povelju. Blokada Novega mesta Gubčeva brigada